

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทบทวนอย่างเป็นระบบจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ มีประชากรที่ใช้สำหรับการทบทวนอย่างเป็นระบบครั้งนี้คือ งานวิจัยปฐมภูมิที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นรายงานการวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีตั้งครรภ์ มีวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางเป็นการจัดกระทำหรือตัวแปรต้น และมีตัวแปรผลลัพธ์หรือตัวแปรตามคือ ความรู้ พฤติกรรมในการป้องกันภาวะโลหิตจาง หรือระดับความเข้มข้นของโลหิต ได้แก่ ระดับฮีมาโตกริต ระดับความเข้มข้นของฮีโมโกลบิน หรือระดับซีรัมเฟอร์ริติน เป็นรายงานการวิจัยที่มีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลปกติ โดยเป็นรายงานการวิจัยทั้งที่ตีพิมพ์และไม่ได้ตีพิมพ์ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ถึง ปี พ.ศ. 2557 (ค.ศ. 1997 ถึง 2014)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท ได้แก่ แบบคัดกรองรายงานการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัยเชิงทดลองและแบบบันทึกการสกัดข้อมูลของสถาบัน โจแอนนาบริกส์ (JBI, 2014) โดยกระบวนการรวบรวมข้อมูลมีการควบคุมคุณภาพการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาหลักแยกกันคัดกรองรายงานการวิจัยตามแบบคัดกรองรายงานการวิจัยที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยเข้าสู่การทบทวน และประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย และบันทึกผลการสกัดข้อมูลลงในแบบบันทึก โดยแยกกันประเมินอย่างอิสระ และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาที่รวบรวมได้ ซึ่งผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาหลักมีความคิดเห็นตรงกัน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของรายงานการวิจัยโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์จำแนกตามวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางและผลลัพธ์ของการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจาง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยการสรุปเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า รายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรี ตั้งครรภ์ ที่คัดเลือกมาทบทวนอย่างเป็นระบบมีจำนวน 10 เรื่อง เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง และส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ทำในประเทศไทยและตีพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาไทย จำนวน 8 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่ทำในต่างประเทศและตีพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษจำนวน 2 เรื่อง อยู่ในช่วงปีพ.ศ. 2540 ถึง 2557 (ค.ศ. 1997 ถึง 2014) ที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง ซึ่งถือว่ามีคุณภาพในเชิงระเบียบวิธีวิจัย (JBI, 2014) งานวิจัยทั้ง 10 เรื่องศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลลัพธ์ของงานวิจัยแต่ละเรื่อง มีการใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพทั้งด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

วิธีการป้องกันภาวะโลหิตจางที่พบจากการทบทวนอย่างเป็นระบบครั้งนี้มีหลากหลายวิธี มีวิธีการจัดกระทำโดยให้ความรู้แบบกลุ่ม มีการให้ความรู้โดยการบรรยายทั้งจากผู้วิจัยเอง และจากโภชนากร นอกจากนี้มีการให้ความรู้ร่วมกับการสนับสนุนทางสังคม การให้ความรู้ร่วมกับการสร้างแรงจูงใจ และการให้ความรู้ร่วมกับการตั้งเป้าหมายร่วมกัน งานวิจัยส่วนใหญ่มีการจัดกระทำในไตรมาสที่ 2 เนื่องจากอาจเกิดภาวะโลหิตจางจากสรีรวิทยาได้ งานวิจัยทั้งหมดมีการใช้สื่อที่เหมาะสม และได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีทางการพยาบาล 5 ทฤษฎี ซึ่งวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ มีผลส่งเสริมให้สตรีตั้งครรภ์กลุ่มทดลอง มีความรู้ มีพฤติกรรมในการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก โดยการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง รับประทานอาหารที่ส่งเสริมการดูดซึมของธาตุเหล็ก หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่ขัดขวางการดูดซึมของธาตุเหล็ก และรับประทานยาเสริมธาตุเหล็กอย่างถูกต้อง และสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีระดับฮีมาโตคริต ระดับฮีโมโกลบิน หรือ ระดับซีรั่มเฟอร์ริตินสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิธีการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ควรมีการให้ความรู้เรื่องภาวะโลหิตจาง สาเหตุ อาการ อาการแสดง และวิธีการป้องกันภาวะโลหิตจางโดยการรับประทานยาเสริมธาตุเหล็ก การรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง การรับประทานอาหารที่ส่งเสริมการดูดซึมธาตุเหล็ก และ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่ขัดขวางการดูดซึมธาตุเหล็ก ร่วมกับการใช้สื่อที่เหมาะสม เพื่อส่งผลให้สตรีตั้งครรภ์เกิดความรู้ มีพฤติกรรมในการป้องกันภาวะโลหิตจาง และมีความเข้มข้นของโลหิตสูงขึ้น

2. วิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ควรมีวิธีการจัดกระทำเป็นลักษณะกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้สตรีตั้งครรภ์ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีแนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง

3. วิธีการให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์อาจใช้ร่วมกับวิธีการอื่นๆ เช่น การสนับสนุนทางสังคม การสร้างแรงจูงใจ และการตั้งเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการป้องกันภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์เพิ่มเติม รวมทั้งวัดผลลัพธ์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำมาวิเคราะห์เมต้า

2. ควรทำวิจัยซ้ำเกี่ยวกับวิธีการให้ความรู้ร่วมกับวิธีการอื่น เช่น การสนับสนุนทางสังคม การสร้างแรงจูงใจ และการตั้งเป้าหมายร่วมกัน เนื่องจากปัจจุบันยังมีงานวิจัยจำนวนน้อย และหากมีงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นจะได้นำมาวิเคราะห์เมต้า และเป็นการยืนยันความน่าเชื่อถือต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved